بێجگە لە گوتەی یادنامە، هەر بابەت و نوسین و هەواڵێک بلاوبکرێتەوە، سەرپەرشتیاری ئەم بلاوکراوەیە لێی بەرپرسیار نییە، ئامانجمان تەنها نوسینەوەی ڕووی ڕاستی و یادەوەری جەنگاوەرە دێرینەکانمانە....

یـادنـامە

YADNAMA
سەرکەوت محەمەد فەتاح(جیهاز)
سەرپەرشتی بلاوکردنەوەی دەکات
Amsterdam
Holland

بلاوکراوەیەکی گشتییە یاداشت و یادەوەری دێرین دەگێرێتەوە
ئەپریلی ٢٠١٩ April. 2019 2 ژمارە

مێژووی ئێمە پڕە لە قارەمانی نەناسراو، سالانێکی دوورو درێژی تەمەنیان لەپێناوی بەها جوانەکانی نیشتماندا بەختکردووە، بێ ئەوەی چاوەڕێی هیچ پاداشتو ئیمتیازێک بوون..!

یادنامە

دیوە ڕاستەقینەکەی مێژوو

ئاسۆس هەردی

مێژووی ئێمەش وەک هەموو کۆمەلگەیەکی مرۆڤایەتی، پڕە لە قارەمانی نەناسراو، خەلکێک کە نەلەسەر شاشەی تەلفزیۆنەکان دەیانبینین، نە بواری ئەوەیان هەیە ئەزموونی خۆیان بنووسنەوە. ئەوانە لەو جنسەی مرۆڤن، کە لەتاریکترین سەردەمەکانی مێژوومانداا، سالانێکی دوورو درێژی تەمەنیان لەپێناوی بەها جوانەکانی نیشتماندا بەختکردووە، بێ ئەوەی چاوەڕێی هیچ پاداشتو ئیمتیازێک بوون.

لەسەردەمی شۆڕشو بەرگریدا بەگژ دڕندەترین دوژمندا دەچوونەوەو بێباک لە ئەشکەنجەوئازارو مەرگ، لەپێناوی ئەمرۆی ئێمەدا دەستیان لە گیانو مالی خۆیان شتبوو. زۆرێک لەوانە یا لەزیندانەکاندا، یا لە سەنگەری تێکۆشاندا سەریان نایەوە، بەلام ئەمرۆ ژمارەیەکی کەمیان لێدەرچێت، کەس هەر نایانناسێت و ناویشیان نازانێت. زۆرێکی تریشیان پاش ڕاپەڕین لە داخی ئەو گەندەلستان و تاریکستانەی "سەرکردە شۆڕشگێڕەکان...!" لەچیاکانەوە بە دیاری بۆیان هێنایانەوە، یا بەبێدەنگی چوونەوە مالەکانیان و گەڕانەوە سەر ژیانی ئاسایی خۆیان، یاخود ڕێی هاتونەهاتی هەندەرانیان گرت و ئەو ولاتەیان جێهێشت، کە تەمەنو داهاتووی خۆیانیان پێبەخشیبوو.

لەئەنجامیشدا لەڕێگەی میدیای ئاڕاستەکراوەوە، هەرچی سەروەری و تێکۆشانێک هەبوو، کرایە مولکی ئەو "قارەمانە کاغەزینانەی" ئەمڕۆ بوونەتە شێری سەر شاشەکانو خۆیان بە ئازایەتی و خەباتێکەوە بادەدەن، کە نەیانبوووەو نەیانکردووە. کاتی ئەوەیە شۆڕشگێڕە ڕاستەقینەکان، ئەوانەی نە بەدوای پاداشتەوە بوونو نە بەدوای ناوو ناوبانگ، چیرۆکی ڕاستەقینەی خۆیانو ئەو سەربازە ونانەمان بۆ بگێڕنەوە کە ڕۆلو کاریگەرییان بە فەرامۆشی سپێردراوە. دیوی ڕاستەقینەی ڕووداوەکانی سەردەمێکمان بۆ بگێڕنەوە کە پڕە لە چیرۆکی ئازایەتی، بەرگریو خۆبەدەستەوەنەدان. ئەو چیرۆکانەی دەبنە سەرمەشقی نەوەکانی داهاتوومان.

هیوادارم بلاوکراوەی یادنامە، دەرگا بەڕووی ئەو جیهانە فەرامۆشکراوەدا بکاتەوەو ببێتە تۆماری ڕاستەقینەی مێژووی خەباتو تێکۆشانی میللەتێک، کە بە هەموو مانایەک شایانی جیهانێکی باشتر، ئازادترو دادپەروەرانەترە. واتە ئەو جیهانەی تێکۆشەرە خۆنەویستەکان گیانو ژیانیان لەپێناویدا بەخت کرد.

YADNAMA

دەرکەوتنی سیمبولەکان- سەلام عزیز

ئەو ئاسۆ نوێیانەی دەکرێت لە گۆڕان نزیکمان بکاتەوە، لەسەر ئەوتێگەیشتنە نوێیەی بۆ مرۆڤ بونیاد نرابێت و ئاستی دەروونی مرۆڤ و کۆمەڵگا لە تیۆرییەکی سیاسیدا کۆبکەینەوە و ئیشکردن لەسەر ئەو مۆدیلە. دەکرێت مرۆڤ وەک دەروازەیەک بتوانێت لەخۆیدا جۆرێکی دی دونیا ببینیێت. هەروەها بۆئەوەی بتوانین دنیای بیرکردنەوەمان بگۆڕین و دەستکاری بکەین، پێویستیمان بە فکرێک هەیە کە بەردەوام خۆی بگۆڕێت و لە چوارچێوە تەقلیدییەکەدا نەمێنێت و ببێتە فاکتەری گۆڕانکاریەکان و بەدوای ئەو درز و کەلێنانەدا بگەڕییێن و بیاندۆزینەوە، کە سیستەمی حوکم دروستی کردوون و بۆی پڕناکرێتەوە، هەروەها گۆڕینی ئەگەرەکان بۆ هێزی گۆڕانکاری. لیرەدا پرسیار ئەوەیە ئێمە لەکوێی گۆڕانکاری ناوچەکەین، بەو دەسەڵاتەی هەمانە ؟ ئایا تائێستا لە پەراوێزداین؟ بۆئەوەی بتوانین باشتر شۆڕبینەوە، ناو بابەتەکە ئاوڕیک لە پێنج سەدەی ڕابردوو بدەینەوە، کە بە سێ وەرچەرخانی هێزدا هاتنەئاراوە، کە گۆڕانکاری لە کرۆکی دابەشکردنی هێزدا، بووە هۆی ژیانی نێو نەتەوەیی لایەنە سیاسی و ئابوری و ڕۆشنبیری دابڕێژرێنەوە تێپەڕیووە بەم سەرەمانەدا:

یەکەمیان بەسەرهەڵدان و بەرجەستەبونی جیهانی خۆرئاوایی دەستی پێکرد، کە لە سەدەی پانزەوە هەژمار دەکرێت، لە سەدەی هەژدەدا بەخێرایی چووەپێش، کە پێی دەڵێین نوێگەری زانست و تەکنەلۆژیا و بازرگانی و سەرمایەداری و هەروەها دوو شۆڕشی کشتوکاڵی و پیشەسازی، کە گۆڕان و وەرچەرخانی سیاسی گەلانی خۆرئاواشی گرتووە.

دووەمیان لەدوا ساڵەکانی سەدەی نۆزدەدا هاتە ئاراوە، کە خۆی لە بەرجەستەبوون و زەقبونەوەی ئەمریکا و وڵایەتە یەکگرتوەکان بینیووە، بە وەرچەرخانە پیشەسازیەکە بووە گەورەترین وڵاتی زلهێز لە جیهاندا. هەروەها هەژمونی خۆی بەسەر بازرگانی و سیاسەت و زانست و ڕۆشنبیریدا پەیدا کرد.

سێیەمیان ئێستا ئیمە لە وەرچەرخانی مەزنی سەدەی نوێدا دەژین و لە نێویداین کە دەتوانین ناوی بنێین وەرچەخانی ئەوانی دیکە. لەوەرچەرخانی سێیەمەوە قۆناغێکی نوێ دەستی پێکرد، ئەویش ڕۆیشتن و گواستنەوەی هێزە لە چەند وڵاتێکەوە بۆ ئەوانی تر و بۆ یاریزانی سیاسی ناحکومی و ڕێکخراو و تاکە کەسی وەها، کە خۆیان لە سەر حسابی لاوازکردنی پلەبەندی و مەرکەزیەت و کۆنترۆڵکردنی جیهان بەدەست هێناوە. ئەم ڕێگایە بۆ ئەمریکا زۆر لە بارە تابتوانێت نەیارەکانی پابەند بکات، بەهانەی بەدەستەوەدان، دوای 11ی سێبتەمبەر، وای کرد ترسی تیرۆر زیاتر ئەو جێگۆڕکێی هێزە و هێنان و بردنیان ئاسانتربوو، دوای تەقاندنەوەی باڵەخانەی بازرگانی و تەقینەوەکانی ئەوروپا و وڵاتانی تر و برەوی تالیبان لە ئەفغانستان و ململانێی ئێران و بەهێز بوونی حزب اللەی لوبنان و هاویشتنی موشەکی دورمەودا بۆ ئیسرائیل و دڵە ڕاوکێی ئیسرائیل بەرامبەری پشتیوانی پتریدا بە ئەمریکا و سەرهەڵدانی داعش بەتەواوەتی کۆدەنگی دنیای بۆ ڕێکخست و باشتر توانی ئاڵوگۆڕ بە هێز بکات و دەستی کراوەتر بێت، بۆ پیادەکردنی بەرنامەکانی خۆی، بێگومان کوردستانیش پشکێکی باشی بەرکەوت و کورد توانی بە هاوکاری هاوپەیمانان، شەڕبباتەوە سەرەڕای بە جێهێشتنی داڕوخان و کارەساتی مرۆیی زۆر و تێکدانی مۆراڵی حوکمداری، بەڵام بەجێ نەما لە ڕوداوەکان و بە تایبەتی لە ڕۆژئاوای کوردستان وەک سیمبولی دیاری کۆبانی و عەفرین و ناوچەکانی تر مایەوە، بەرانبەر بەنەیارانی تورکیاو ئێران.

لەگەڵ ئەمانەش دەستشکانەوەکانی ڕوسیا و ئەمریکا و ئەوروپا و دەوڵەتانی ئیقلیمی تورکیا و ئێران لە ناوچەکە بونیان هەبوو، کوردانی ڕۆژئاوا بە سیاسەتی حەکیمانە و بەرخوردانیان، توانیان سەرنجی دونیا ڕابکێشن و مەسەلەی کوردیان بەرەو نێونەتەوەیی برد، لەژێر بانگێشەکانی هاوپەیمانان دژی تیرۆر. کورد هاوشان و گوڵە گەنمی دوای خۆی کۆکردەوە، لە دونیادا وەک سیمبولێک دەرکەوت. ڕێڕەوی ئەم پلانەی ئەمریکا و هاو پەیمانان زیاتر بۆ دورخستنەوەی زەرەر و زیانی تیرۆر و بەرژەوەندیەکان بوو، لە ناو وڵاتانی خۆیان. نادادوەریەکە لێرەدایە لە تاوەری بازرگانی، 4 تا 5 هەزار تیاچوو بەڵام غەزەب و وێرانیان بەسە وڵاتانی ئەفغان و عێراق و سوریا داباراند، زیاد لە ملیونان کەسی سڤیل بوونە قوربانی و لە وڵاتەکەیاندا بوون بە ئاوارە. هەروەها ئەوەی نەیتوانی بە هێز دەستشکانەوەی لەگەڵ بکات لەڕوی ئابوری و دارییەوە دەیکوشتن {اغتیال اقتصادی } دەکرد، وەک ئابلۆقەی ئابوری بەسەر ئێران و تورکیا و وڵاتی پاکستان و....هتد. تائێستا لە دونیادا ئەمریکا وەک ئەویتری گەورە، لەپشت سکێچی داڕشتنەوە و گەلانی دونیا و وڵاتاندا خۆی دەنوێنیت، هەروەها لە مشتومڕی دانپیانانەکانی ڕوسیا و ئەوروپادا بەردەوامە، بەڵام ئەوەی دەبینرێت ڕوسیا بە لوتبەرزیەوە، مامەڵە لە گەڵ دراوسێ و ناوچەکە دەکات، لەڕێی ئەوانەوە وەڵامی ئەمریکا دەداتەوە. لەو نێوەشدا ئیسرائیل ئارامی لێ بڕابوو بەرامبەر بە حزب الله، بۆدەستەبەری ئارامی خۆی چاوی لەسەر بەرزایەکانی جۆلان بوو، تاکو سوریا نەکەوتبووە کێشەو شەڕەوە ئەو سنورە پارێزراو بوو، بەڵام دوای ڕوداوەکان ئیسرائیلیش ئۆقرەی نەمابوو، هەر بۆیە لەگەڵ دانپیانانی جۆلان لەلایەن ترامبەوە، ئیسرائیل هێرشی کردە سەر بارەگاکانی حەماس لە غەزە، ئەوەش یەکێک بوو لەو هێلکە هەڵاتوانەی ئەمریکا، بۆ ناوچەکە و لوبنان و تێکدانی هیلالی سونی تورکیا و هیلالی شیعی ئێران. زۆر لە پەڵپ و بەهانە هێنانەوە هەیە، ئەوەی لەگەڵ بەهاری عەرەبیدا هاتن وەک ئەوەی لە میسر ڕوویدا، زانیان دەسەڵاتی مورسی بەرەو ئیخوانی و ئیسلامیەکان دەڕوات، وازیان لە سیسی هێنا کۆتایی پێ بهێنێت و موبارەکیان کردە قوربانی هێشتنەوەی ڕژێمەکە، وەک خۆی و لە عێراقیشدا بۆ کپکردنەوەی سونەکان شیعەیان بەکار هێنا بۆ ڕوبەڕو بوونەوەیان و لەژێر فەتوای دژی ئەمریکا گواستەوە بۆ دژایەتی شیعە و بەهێواشی لە عێراق کەمێک کشایەوە و تەقینەوەکان کەمتر بۆوە، گرنگی بە داعش و سوریادا و هێز و توانای لەسەر چڕ کردەوە، تا کۆتایی داعش لە باغۆز. کورد و هەڵوێستەکانی ئەوەی دیارە لەباشوری کوردستان حکومەتێک هەیە، بەڵام دەسەڵاتێک سەرپەرشتی دەکات داخستن و کردنەوەی لەدەست چەند کەسێکی دیاریکراوە. ئەفلاتون گوتویەتی یاسا تاقە جڵەوی دەستەڵاتە، هەروەها دەسەڵاتی بێسنوریش وەک چارۆکەی کەشتی وایە، تاگەورەتر بێت مەترسیدار تر دەبێت و پارسەنگ تێکدەدات. سنوربەزاندن لەلایەکەوە و پشێوی و لەلایەکی دیکەوە، نادادپەروەری بەرهەم دەهێنێت. لەوانەیە ئەمە بەس بێت بۆ ئێستا نموونەش ئەو ڕیفراندۆمەیکەکرا، دواتر چی ڕوبەڕوومان بۆوە...؟ لەبەرامبەردا لە خۆرئاوای کوردستان، لەگەڵ سیمبولەکان هاوتابوون و یەکێک لە هەڵوێستەکان بە نێونەتەوەیی کردنی دۆزی کورد و داواکردنی دادگای نێودەوڵەتی بۆ بەدادگایی کردنی تاوانبارانی داعش لەسەر تاوانی جینۆساید و تاوانی دژی ئێزدیەکان و ....هتد. لەگەڵ کۆتایی هاتنی داعش لەسەر دەستی شەڕڤاناندا وەک سیمبولیک دەرکەوتن و تەسلیمی ئەجێندای تورکیا نەبوون. بۆ ئێستا چەق بەستنی هزر گەمژەییەکی گەورەیە لەژێر لۆگۆی وەهمیدا، بەتەمای دەرگای ڕەحمەتی سەرکردەی دروشمدار بین، بەپێچەوانەوە دەسەڵات پێویستی بە پرسیارکەرە مەزنەکانە، نەک وەک هاوکێشە هێگلیەکە، کە ئاغا پێویستی بە دانپیانانی کۆیلە هەیە تا ئاغایەتی بسەلمێنێت، ئەمەش بە مانای ئەوەی تائێستا دەسەڵاتی کورد نێو نەتەوییانە بیری لی بکرێتەوە، پارێزگاری لە کیانی دەستەبەر بکرێت، یاسا جڵەوی دەسەڵات بکات، نەوەک تاکە کەس و حزب و بنەماڵە، ئەوەی هەیە ئێستا لەبارە بۆ کورد لە نێودەوڵەتی و دیپلۆماسی پێویستە کەمپین و لۆبی دروست بکرێت بۆ کەیسی کورد، لە ناوچەکە و هاوشانی سیمبولەکان و هاوپەیمانان بوونمان کاڵ نەکەینەوە لە پیناو کێبڕێی ناوەکی.

Salamaziz972@gmail.com

دیاکۆی مەزن دامەزرێنەری دەوڵەتی مادەکان

ئاودێر لوقمان

دیاکۆ یەکەمین پاشای دەوڵەتی مادەکان بووە، دامەزرێنەری دەوڵەتی مادەکان بووە . لەساڵی 708– 655 پێش زاین حوکمی دەوڵەتی مادەکانی کردوە، هیرۆدۆت ئەو پاشایەی بە دیوکس ناوبردوە.

بەپێی وتەی هیرۆدۆت دیاکۆ لە هۆزی موغەکان بووەو بە مرۆڤێکی خۆشەویست و خاوەن ڕێز ناسرابوو، پێشتر دادوەری گوندێک بووە، ئەویش لەبەرئەوەی سەروەری ڕەچاوگرتبوو بەردەوام بە دادپەروەری و بێلایەنانە هەڵوێستی دەگرت. ئەوندە ناوبانگی مەزنی و بێلایەنی پەیدا کرد، خەڵکی گوندەکانی دیکە، کە زووتر تووشی بێدادی بووبوون و دەیان بیست کە دیاکۆ تەنها کەسە بڕیاری دادپەروەرانەیە، بە شادیەوە بۆ دادپرسی ڕوویان لێ دەنا. هەتا دەهات ژمارەی ئەو کەسانە زیاد بوو کە پەنایان بۆ دەهێنا لەبەر ئەوەی دەیانزانی بڕیاری ئەم دادپەروەرانەیە. هەموو هۆزەکانی سەرانسەری وڵاتی ماد، لەگەڵ یەکدا کۆبوونەتەوە و کەوتونەتە ڕاوێژ کردن بۆ ئەوەی فەرمانڕەوایەک بۆ خۆیان دەستنیشان بکەن، چونکە هەستیان بەوەکردووە، ئەگەر فەرمانڕەوایەکیان نەبێت، ناچاردەبن سەرزەمینەکانی خۆیان، لەترسی پەلامار و داگیرکاریەکانی لەشکری ئاشووریەکان بەجێبهێڵن. بۆیەکەم جار لەساڵی 708 پ ز، هەمووان بڕیاریانداوە، دیاکۆ وەکو ڕابەرو ڕیش سپی، لەنێوهۆزەکانی ماد هەڵبژێرن. هیرۆدۆت ئەوی بەپیاوێکی خاوەن ویژدان و دادپەروەر لەبەرامبەر لێکۆڵینەوەی سکاڵای خەڵکی داناوە، چونکە هەرگیز فەرمانی ستەمکارانەی دەرنەکردوە. دوای ئەوەی دیاکۆ بەفەرمی وەکو پاشای ماد جێگیر بووە ، داوای لە خەڵکەکەی کردووە کۆشکێکی پاشایەتی بۆ دروست بکەن . دواتر لەدەوروبەری کۆشکەکەدا، شارێک بۆ نیشتەجێبونی خۆیان بنیاد بنێن، وەکۆشکەکەیان بەسەر گردێکەوە بنیاد ناوە بۆئەوەی کۆشکەکە بەسەرشارەکەدا بڕوانێت و لەهەموو لایەکەوە دیاربێت. دیاکۆ ئەوشارەی بە بینای جوان و کۆشک و سەرا ڕازاندۆتەوە. کۆشکی ڕازاوەی ئەکباتان، لەوکات و سەردەمەدا نیشانە و بەڵگەی دەسەڵاتداری و دەوڵەمەندی پاشایانی مادی سەلماندوە . هەر لەوکاتەدا ئەکبەتان کراوە بە پایتەختی مادەکان کە هەمەدانی ئەمڕۆ دەکات.

دیاکۆ تاوەکو ساڵی 655 پێش زاین حوکمی کردوەو کەبۆ ماوەی 53 ساڵ حوکمی دەوڵەتی مادەکانی کردوە.

هێرۆدۆت لەم مێژوونامەیەدا، دیاکۆ وەک ڕێبەرێکی ژیر، توانا و دادپەروەر پێشان دەدات و جەختیش دەکات لەسەر ئەوەی مادەکان ڕێک لەبەر ئەو خەسڵەتانە دیاکۆ بە شاهی شکۆمەندی خۆیان دەناسن. دیاکۆی مەزن وەڵاتی ماد دادەمەزرێنێت و مادەکان ئەکباتان (هەمەدانی ئەمڕۆ) ی بە پایتەخت بۆ ساز دەکەن. وەلەدوای کۆچ کردنی دیاکۆ خشتەرتیە کەبە فرائوورتس ناسراوە وەکو دووەم پاشای مادەکان دەسەڵاتی گرتۆتە دەست .لەدای ئەمانیش چەند پاشایەکی تر حوکمی دەوڵەتیان گرتۆتە دەست و وە دەوڵەتی مادەکان توانیان بەهێز ترین سوپای ئەوکاتە کە ئەشوریەکان بوون بیروخێنن و پایتەختەکەیان بیوتێنن و داگیری بکەن. دەوڵەتی مادەکان بۆ ماوەی 150 ساڵ بەردەوام بوو.

بەشی یەکەم- لەگەڵ تێکۆشەرەکانی سەردەمی شاخ....
تێکۆشەرو هونەرمەندو پێشمەرگەی ماندوونەناس
(ئاراس ئیبراهیم) ناسراو بە ئاراسی مۆسیقا

وەک پێشتر بەڵێنم دابوو، کە بە بەرنامە لە سەر هەندێک لە هاوڕێی ڕۆژە سەختەکانی خەبات بدوێم و کورتەیەک لە ژیان و بیرەوەری خۆم لە گەڵ هەر یەکێکیان باس بکەم، بە کاک ئاراسی مۆسیقا دەستم پێ کرد، بیرەوری من و کاک ئاراس و کاک سەربەست لە گەڵ بەڕێز مام جەلال.

سەرکەوت محەمەد فەتاح(جیهاز)

ئاراس ئیبراهیم ساڵی 1960 لە گەڕەکی کانێسکان لە سلێمانی لە دایک بووە. برای پێشمەرگەی دێرین و هونەرمەندی ناسراوی کورد (دلێر ئیبراهیم)ە، کاک دلێر ساڵێک بوو لەهەوڵی فێربوونی مۆسیقادا بوو، ئەمیش خولیای فێربوونی مۆسیقای کەوتە مێشکەوە، لەتەمەنی دە ساڵیدا دەستی کردووە بە فێربوونی ئالەتی کەمان، سەرەتا کاک دلێر یەکەمین مامۆستای بووە و دواتریش مامۆستایان سەلاح ڕەوف و ئەنوەر قەرەداخی، وانەی فێرکردنی مۆسیقایان پێ گوتۆتەوە، ئەم ئەوەندە تامەزرۆی هونەرو مۆسیقا بوو، هەر زوو لە ناو هاوڕێکانیدا دەرکەوت. ساڵی 1971 لە میهرەجانی پەروەردەیی لە بەغدا بەشداری کردووە، خۆشبەختانە لە ژەنینی مۆسیقادا پلەی یەکەمی بەدەستهێناوە، لەگەڵ هاوڕێکانی وەک دیاری نەجاتی عەبدە و جەمال سابیردا. دوای ئاشبەتاڵەکە ئەم چووە تیپی مۆسیقای سلێمانی، بەڵام بەهۆی کەمی تەمەنییەوە، نەبوو بە ئەندامی ئەو تیپە!. لە زۆربەی چالاکیەکانی ئەو تیپەدا بەشداربووە، تا کۆتایی ساڵی 1980. ساڵی 1976 تیپی مۆسیقای منداڵانی سەر بە چالاکی قوتابخانەکانی سلێمانی دامەزرا، مامۆستا دلێری برای و کاک ئاراس ڕۆڵی گرنگیان هەبوو لە دامەزراندیدا، پاشان کاک دلێر بووە لێپرسراوی تیپەکە و ئەمیش وەک یاریدەدەری. ساڵی 1978 تیپی مۆسیقای منداڵانی سەر بە چالاکی قوتابخانەکانی سلێمانی بەڕێکەوتن بەرەو هەولێر، بۆ بەشداریکردنی ڤیستیڤاڵی مۆسیقای ساڵانە، بەداخەوە ئەو پاسەی ئەوانی دەگواستەوە لە نێوان هەولێر و سلێمانیدا، تووشی پێکدادان بوو. لەئەنجامدا وەرگەڕاو چوار ڕۆڵەی هونەرمەندی تازە پێگەیشتوو لەوانە: کارزان و فەرمان و ڕێبوار و ئازاد، گیانیان لەدەستدا و چەند منداڵێکی تریش برینداربوون. ئەم ڕووداوە برینێکی قوڵی خستە دڵی هەمووانەوە، لە سەرانسەریی کوردستان و بە تایبەتی لە سلێمانی خەڵکی خەمبار بوون. کاک ئاراس ساڵی 1980یەکەمی عێراق بوو، لە ژەنینی کەمانچە لە میهرەجانی زانکۆکان، کە لە بەسرە ئەنجامدرا. لە ساڵی 1981 بواری هونەریی تێکەڵ بە خەباتی شاخ کرد، بووە بە پێشمەرگە لە هەرێمی سێی یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان. پاشان چووە گوندی بلەکێ، کە ئەوسا بارەگای سەرەکی هەرێمی سێی یەکێتیی لێجێگیر بوو، لە گەڵ دکتۆر هەژار مەعروفدا کاریی هاریکاریی پزیشکی دەکرد، لەبەرئەوەی کاک ئاراس خۆی دەرچووی پەیمانگای تەندروستی وقائی سلێمانی بوو، لە ناو هاوڕێکانیدا بە دکتۆر شازاد ناسرا بوو. لە ساڵی 1978ەوە چووبووە نێو ڕیزەکانی ڕێکخستنی (کۆمەڵەی ڕەنجدەرانی کوردستان)ەوە، لە شاری سلێمانی و نازناویی شازاد"یان پێ بەخشی بوو. لە سەرەتای ساڵی 1981ەوە چووە ئێزگەی دەنگی گەلی کوردستان و بوو بە بێژەر و جێبەجێکاریی بەرنامەکانی، کە ئەوسا ئێزگەکە بنکەو بارگەی لە گوندی توژەڵە بوو. لە کۆبوونەوەیەکی دەستەی ڕاگەیاندنی یەکێتیی دا لە گەڵ بەڕێز مام جەلالدا ساڵی 1981 پێشنیاری دامەزراندنی تیپێکی مۆسیقا کرد، بەڕێزی زۆر خۆشحاڵ بوو، مام بووە پشتگیریکارێکی سەرەکی تیپەکە و ناوی شەهید کارزان بە تیپەکە بەخشرا، هاوکارانی دامەزراندنی تیپی مۆسیقای شەهید کارزان، ئەم بەڕێزانە بوون:

هیوا زەندی، شوان کابان، ڕزگار ئیسماعیل و... هتد، هەر لەوساڵەدا کاسێتێکیان بۆ حزبی دیموکراتی کوردستان/ئێران تۆمارکرد، بە هاوکاریی ئیقبالی حاجی بی و فەرهادی شکراللەی بابان، جگە لەمەش چەند ئاهەنگ و چالاکی هونەرییان گێڕا لە ناوزەنگ و زەڵێ.

دواتر بە پێشمەرگایەتی دەچێتە کەرتی سێی تیپی 47 ی پیرەمەگرونی سەر بە یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان و لە زۆربەی چالاکییەکانی پێشمەرگەدا بەشدار دەبێت.

ساڵی 1982 بەشدار دەبێت لە کۆرسی فێرکاریی بێتەلی شۆڕشدا، کە بەسەرپەرشتی کاک بەختیار مستەفا و لەژێر سەرپەرشتی سەرکردایەتی یەکێتیی کرابۆوە، کاک ئاراس خۆشبەختانە پلەی یەکەمی پێبەخشرا، پاشان وەک عەدەد جیهاز گواسترایەوە، بۆ مەکتەبی سیاسی.

ساڵی 1982 کاک دلێری برای هاتە ڕیزی پێشمەرگایەتی و لە ڕێکخراوی 2 ی کۆمەڵەی ڕەنجدەرانی کوردستان، کە ئەوسا بارەگای سەرەکی لە دۆڵی جافایەتی بوو، جێگیر دەبێت، کاک ئاراس یش ئەرکی پێشمەرگایەتی دەگوێزێتەوە بۆ هەمان شوێن، پێویستە ئاماژە بەوەبدەم لێپرسراویی ئەوسای ڕێکخراویی 2 ی کۆمەڵەی ڕەنجدەرانی کوردستان، جەبار فەرمان بوو. لە ساڵی 1983 بە هۆی دامەزراندنی یەکێتیی هونەرمەندانی کوردستانەوە و لەگەڵ کاک دلێری برای، لەڕێی کۆمیتەی شاخەوە لە تیپی شەهید کارزان، دەست بەکارە هونەریەکان دەکاتەوە.

بڕوانە ل 5

من و کاک ئاراس لە کاتی پێشمەرگایەتیدا، چەندین بەسەرهات و بیرەوەریمان هەیە، یەکێك لەو بیرەوەریانە هەمیشە لە زیهنمدا ماوەتەوە، بەسەرهاتی گاپیلۆنە..!

لەبەرئەوەی هونەرمەندەکان هەریەکەیان لە شوێنێکی تر ئەرکی پێشمەرگایەتییان هەبوو، پێویستیان بەوەبوو لە شوێنێک کۆببنەوە بۆ تۆمارکردنی کارە هونەرییەکانیان، بەرگەڵو باشترین شوێن بوو بۆ دامەزراندنی بارەگای تیپی مۆسیقای شەهید کارزان، لەبەرئەوەی ئێزگەی دەنگی گەلی کوردستانیش لەوێ بوو، لەو ماوەیەدا تا ساڵی 1986 توانیان سێ کاسێت تۆماربکەن، کە دەنگێکی گەورەی دایەوە لە ناو هێزی پێشمەرگەی کوردستان و جەماوەردا. جگە لەمەش کاک ئاراس بەردەوام بوو، لە ئەرکە پێشمەرگایەتییەکەی، ئەویش وەک عدد جیهاز لای کاک جەبار فەرمان. پاش ماوەیەکی تر، کاک دلێری برای بەپێی بڕیاری سەرکردایەتی یەکێتیی کرا بە نمایندەی یەکێتیی لە ورمێ، ئەویش وەک هاوکاریی گواسترایەوە بۆ ئەو کارە. هێشتا هەردوو برا لە ئەرکی شۆڕشگێری و پێشمەرگایەتیدا بەردەوام بوون، ساڵی 1987 هەواڵی مەرگی دایکیان (ئەختەرخان) و تەنها خوشکەکەیان (دڵسۆزخان) و تاقە خوشکەزایان (تەلار)مان، بە کارەساتی ئۆتۆمبیل لەسەر شەقامی سالم نزیک مەڵبەندی یەکی یەکێتیی ئێستا پێگەیشت.

زامی ئازارەکانی مەرگی دایک و خوشک و خوشکەزا، لەگەڵ چرکە بەچرکەی ژیانیدا دەگوزەرا، ئەو هەمیشە هەوڵی دەدا لەناو هاوڕێ پێشمەرگەکانیدا بەجۆرێک خۆی نیشان بدات، ئازایانە بەرگەی مەرگەساتەکە دەگریت، بەڵام من و هاوڕیکانمان لە نزیکەوە هەستمان بەئازارە شاراوەکانی ناخی کاکە ئاراس دەکرد.

دواتر چووە کرماشان و بوو بە عدد جیهازی یەکێتیی لە بنکەی کرماشانی پەیوەندییەکانی یەکێتیی لە گەڵ ئێران.

ساڵی 1990 چووە شام و لەوێ بووە عدد جیهاز، لە مەقەری یەکێتیی نیشتمانیی کوردستان تا مانگی 8ی 1991، دواتر چووە وڵاتی سوید. لەوێ پەیمانگای کۆمپیوتەری تەواوکرد، ساڵی 1999گەڕایەوە بۆ کوردستان و تا ئێستا لە سلێمانی دەژی.

بەهۆکاری ئەوەی ئێمە دوکانی ساردەمەنیمان هەبوو، لە ژێر باڵاخانەکەی تۆفیق قەزازدا، تیپی مۆزیکای سلێمانیش بنکەی سەرەکی لەو باڵاخانەدا بوو، کاک ئاراس بۆ پشودان و بۆ کەمێک کات بەسەربردن، دەهاتە لای ئێمە و کەمێک بەدەم پشووەوە شیرینی دەخوارد، لێرەوە سەرەتای ناسینی من و کاک ئاراس دەستی پێکرد، هەرچەندە مامۆستا دلێری برای مامۆستام بوو، لە قوتابخانە. بەڵام پاشان لە ناوەڕاستی هەشتاکاندا، لە خەباتی پێشمەرگایەتیدا بووینە دوو هاوڕێی نزیکی ڕۆحی یەکتریی، کە تائێستاش بەردەوامە.

من کاک ئاراس دوو عەددە جیهازیی ناو شۆڕش بووین، ئەم ئەرکەش ئێمەی کۆکردبۆوە، عەددە جیهازەکانی ناو یەکێتیی بەوە ناسرابوون، کە لەناو یەکدا هەمیشە کۆکن و یەکتری بەسەردەکەنەوە. من و کاک ئاراس لەکاتی پێشمەرگایەتیدا، چەندین بەسەرهات و بیرەوەریمان هەیە، یەکێک لەو بیرەوەریانە هەمیشە لە زیهنمدا ماوەتەوە، بەسەرهاتی گاپیلۆنە. ڕۆژێکیان کاک ئاراس بەسەرداں هات بۆلامان، ئێمە ژوریکی بچووکمان هەبوو لە گاپیلۆن، کە جیهازێکی شۆڕشی لێجێگر کرابوو، من و کاک سەربەرستی ئامۆزام کارمان لەسەر دەکرد، ئەو ساتانە سەرەتای کۆکردنەوەی هێزی دووژمن بوو، بۆ هێرش بردنە سەر سەرکرادیەتی و دۆڵی جافایەتی و دۆڵی سەفرە، ئێمە ئەو هەواڵەمان پێ گەیشتبوو، بە بروسکەیەک ناردمان بۆ جیهازی بەرێزان مام جەلال و کاک نەوشیروان و مەکتەبی سیاسی.

نەمانزانی مام جەلال هاتۆتە مالومە، لە بارەگای حزبی دیموکراتی کوردستانی ئێران، دوای نیوکاژێر بەسەر ناردنی هەواڵەکە، لە لایەن ئێمەوە بۆ بەرێزیی، مام جەلال خۆی کرد بە ژوورەکەماندا و لەو کاتەدا، من و کاک سەربەست و کاک ئاراس دانیشتبووین و سەرگەرمی قسەکردن بووین. ڕۆژێکی زۆر گەرم بوو، چاوەڕێی ئەوەمان نەدەکرد، مام جەلال بەو کاتە زووە بگاتە لامان، لەبەرئەوەی لەبەر گەرما خۆمان لێکردبووە و تەنانەت قۆپچەی کراسەکانیشمان کردبۆوە، کە چاوی بە ئێمە کەوت، یەکی بەکراسێکەوە و بە قۆپچەی کراوەوە، یەکسەر گوتی: ئێوە ئەو بروسکەیەتان ناردووە، بە دەم قسەشەوە ڕووەو لای کاک سەربەستی ئامۆزام چوو، یەک بەیەک قۆپچەکانی بۆ دادەخست و من گوتم: بەڵێ، تێگەیشتین کە مەبەستی ئەوە بوو، ئێوە بروسکەتان ناردووە، کە دوژمن هێزی هێناوە و ئێوەش بەمشێوەیە لە ئامادەباشیدان! زۆریی پرسیار کرد، پاشان گوتی: کێ ئەم هەواڵەی داوە بە ئێوە؟، ئێمەش گوتمان: لە ڕێی ڕێکخستن و کاک بەرزانی قالەی خەلوزەوە.

گوتی: هەر ئێستا بچۆ بەرزانم بۆ بانگ بکە! چووم بە دوای بەرزاندا و شانسم هەبوو، نزیک چایخانەکانی ناو گاپیلۆن، لەوێ بینم، پێم گوت: وەرە مام جەلال بانگت دەکات.

گوتی: بۆ؟

گوتم: لە سەر ئەو هەواڵەی کە هێنابووت.

ئیتر لەگەڵم هات و چووین بۆلای بەرێزی و لێی پرسی تۆ چیت، منیش لە ترسی ئەوەی نەک شتێکی باش نەڵێت و پێشی کەوتم و لەباتی ئەو وەڵامم دایەوەو گوتم: مامە ئەمە هێزی بەرگری یە و [لەو ماوەیەدا لە دیهاتەکاندا هێزی بەرگری دروستکرا بوو]، دواتر لێی پرسی و گوتی: ئەو هەواڵەت لە کوێ وەرگرتووە؟

بەرزانیش گوتی: لە ڕێکخستن.

مام جەلال گوتی: هەرئێستا دەچیت بۆ کارێزە و تەئکیدم بۆ دەکەیتەوە لەو هەواڵە.

ئینجا ڕووی کردە من و پاش کۆمەڵێک ئامۆژگاری بە زەردەخەنەوە گوتی: جارێکی تر هەواڵی وا بنێریت عەینەکەکەت دەشکێنم. منیش گوتم ئیحتیاتم هەیە. بەدەم پێکەنینەوە گوتی: ئەویش دەشکێنم.

بەرزان ڕۆیشت. پاشان کە بینیمەوە و پرسیارم لێکرد، گوتی: بە شەرەفم هەتا سوورەقەڵات نەوەستام لە ترسا.

ڕۆحت شاد مامە گیان لە بیرەوەری یەکانی خۆمدا ئەم بیرەوەریانەم تۆمار کردووە.

سەرکەوتی جیهاز ٢١-١-٢٠١٨ هۆڵەندە - زاندام

وانەکانی ژیان... پەندی پێشینان و قسەی نەستەقی گەلان

لە پەند و وتەی گەلانەوە

– خوێی کۆن تینوت دەکات....فنلەندی

– ئەوەی چاوەڕێی کاسەی دراوسێ بێت، بێ شێو سەردەنێتەوە!
کورد

– ئەوەی هاوڕێی نەبێت ، دوژمنی خۆیەتی! ...جۆرجی

– ماسی مەدەرە منداڵەکەت، بەڵکە فێری کە چۆن ڕاوەماسی بکات!....
چینی

– ئەوەی لەسەر زەوی دانیشتبێت ، لە کەوتن ناترسێت! چیکی

– تف مەکەرە هیچ بیرێک ، لەوانەیە ڕۆژێک تینوێتیت بشکێنێت!
ڕوسی

– کورتە باڵایەکی وەستاو لە باڵابەرزێکی سوژدە بردوو باشترە!
ئەمریکی

– تەمەڵەکان بە پشوش هیلاک دەبن!
نەمسای

– خۆشەویستی بدە بە هاوسەرەکەت ، بەڵام نهێنیەکەت بۆباوانتی باس بکە!
فەڕەنسی

– شکست لە سەرکەوتن زیاتر ئەزموونت دەداتێ!
ئۆکرانی

– ڕاسگۆکان هەمیشە سادە دەدوێن!
سلاڤی

– قەفەسی ئاڵتونی، ناتوانێت باڵندەکەی ناوی تێر بکات!
ئیتالی

– کەس وەک من نازانێ کە پێڵاوەکانم ئازارم دەدەن!
ئینگلیزی

– داوەری باش لەسەر ئاغایەک مەکە، نۆکەرەکەی لێی ڕازیبێت!
ڕوسی

– ئەوەی درۆ بروێنێت، دڕک دروێنە دەکات. ڕاسگۆیی چەترێکە کە کەشوهەوا خراپ بوو، دەتپارێزێت.
ئەڵمانی

– بەختەوەریەک نییە، لەسەر نەهامەتی کەسێکی دی بەدیهاتبێت!
فەڕەنسی

– بیر لە شەشەم بکەرەوە، ئینجا باسی دووەمیان بکە!
یابانی

– گەر نازانی زەردەخەنە بکەیت، دوکان مەکەرەوە!
ئسکۆتلەندی

– خۆشەویستیەک بە دیاریەوە بەردەوامبێت، هەمیشە برسیە!
ئیسپانی

– خۆشەویستی و بۆن (عەتر) ناشاردرێنەوە.
ئیتالی

– ئەوەی قەرزبە هاوڕێکەی بدات، هەردووکیان لە دەست دەدات!
ئەندەنوسی

– ئەوەی ژنی جوانی هەبێت، زیاتر لە دوو چاوی پێویستە!
فەڕەنسی

پۆست گلۆبالیزەیشن و چەند ئاغایەکی نوێ لە گۆڕەپانەکەدا

سامان گەرمیانی - بەشی یەکەم

گومانی تێدانییە کە چەند لایەن و دەسەڵاتێکی نوێ دەرکەوتون لە جیهاندا، کە دەیانەوێت بڕیاردەربن لە داهاتووی جیهاندا، لە بوارە جیاجیاکانی وەکو ئابوری، کولتور، توێژینەوە، ئاسایش، فەزا هتد..ئەم لایەنە نوێیانەش ڕۆژگارێک بوو، وڵاتەکانیان تەنها وەکو شوێنی کارکردن بەکاردەهات، لە لایەن دەسەڵاتدارە زلهێزەکانی جیهانەوە، بێگومان مەبەستم لە وڵاتانی ڕۆژئاوایە. دەرفەت نییە کە لێرەدا زۆر بە وردی باس لە سوود و زیانەکانی جیهانگیری/گلوبالیزەیشن بکەم، ئەوەی دەمەوێت ئاماژەی پێبدەم دەرهاویشتەکانێتی، بە شێوەیەکی گشتی لەسەر ڕێسای نوێی جیهان (new world order)، من بڕوام وایە بەشێکی زۆری ئەم گۆڕانکاریانە دەگەڕێتەوە بۆ خراپ هەڵسەنگاندنی ئەو جیهانگیریەی، کە وڵاتانی ڕۆژئاوا لە سەرەتادا پێشڕەویان کرد و دایانمەزراند. ئەگەر باس لە مەبەستی بنەڕەتی گلوبالیزم بکەین، ئەوا دەتوارنێت بە "کەرەستەیەکی" سوودبەخش ناوببرێت، بۆ نموونە کاتێک کۆمپانیاکان بە مەبەستی گەشەسەندن و قازانجی زیاتر، ڕوو لە وڵاتانی دەرەکی دەکەن بە هەمان شێوەش سوود بەو وڵاتە دەگەیەنن، کە تیایدا دادەمەزرێن لە بوارەکانی هەلی کار، سەرمایەگوزاری، گەشەسەندن، زانیاری و هتد.. ئەمەش سودێکی دوولایەنە دەبێت win–win بۆ هەردوو لایەنی بەشداربوو. زیاتریش ئەو لایەنە تیایدا سودمەند دەبێت، کە هێشتا لە گەشەکردندایە (وڵاتانی جیهانی سێ) و هەلی کار تیایدا کەمەو بەدەست هەژاریەوە دەناڵێنێت، کە ئەمەش دەبێتە ڕێخۆشکەر بۆ دەستکەوتنی کرێکاری هەرزان. ئەوەی کە هەستی پێدەکرێت بوونی ئەجێندایەکی شاراوەیە، بە دوور لەو مەبەستەی کە لە سەرەوە ئاماژەم پێدا ئەویش بەدەستهێنانی دەسەڵاتی زیاترە بەسەر ئابوری جیهاندا و دەسەڵاتی زیاتری لۆکاڵی لە ناوچە جیاجیاکاندا بەو پێیەی، کە لە ڕێگای زاڵبوون بەسەر ئابوری ئەو ناوچانەدا بتوانرێت سیاسەتی ناوچەکان کۆنترۆڵ بکرێت. بەدەرلەوەش ڕۆژئاوا (سۆفت پاوەر)ی بەکارهێناوە، کە بریتیە لە زاڵبوون بەسەر کولتوری ئەو ناوچانەدا بە مەبەستی گۆڕینی ئەو نۆرم و پێوەرانەی، کە لە ناوچەکاندا باون، ئەمەش لە ڕێگای زاڵبون بەسەر شێوازی جلوبەرگ، مۆسیقا، کەرەستەی - IT, میدیا، بانک، زانکۆکان و هتد.. کە زۆربەی جیاوازی و تازەگەرییەکان لە ڕۆژئاواوە سەرهەڵدەدەن ئەمەش هەمووی لەبەر بەرژەوەندی خودی ڕۆژئاوا خۆیەتی. سەرەڕای هەموو ئەم پلانانەی ڕۆژئاوا دایڕشتبوو بۆ سەرخستنی گلۆبالیزم، بەڵام نەتوانرا ئامانجەکانی بە تەواوەتی بپێکێت بە پێچەوانەوە بووە هۆکارێک بۆ سەرهەڵدانی کۆمەڵێک زلهێزی تر، کە من لێرە زیاتر ئاماژە بە دوانیان دەدەم ئەوانیش، چین و ڕوسیا. چەند هۆکارێکی سەرەکیش لەم سەرنەکەوتنەدا بریتی بوو لە:

١ .بێگومان گلۆبالیزەیشن هۆکارێک بووە بۆ زیادکردنی بەرچاوی چینی ناوەڕاست لە چین و ڕوسیا، بەڵام لەم دوو وڵاتەدا هێزێکی تاکڕەوانە حوکم دەکات، کە بە تەواوەتی جوڵەی بازاڕی کۆنترۆڵ کردووە، لە بەرژەوەندی کەسێک یاخود لایەنێکی دیاریکراو. ئامانجی سەرەکیش لەمە بەکارهێنانی داهاتەکەیانە بۆ بەهێزکردنی دەسەڵاتی سیاسی خۆیان و بایەخنەدان بە دروستکردنی کۆمەڵگایەکی دیموکراسی و تەندروست و دابینکردنی خۆشگوزەرانی بۆ تاکەکان، کە ئەمەش تێچوویەکی زۆری پێویستە وەک چۆن لە ڕۆژئاوا بایەخی پێ دەدرێت.

٢ .لەدەستدانی دەسەڵاتی ڕۆژئاوا بەسەر کۆمپانیاکانی خۆیدا بەهۆی ئەوەی کە کۆمپانیاکان بوون بە بەشێک لە گۆڕەپانێکی نێودەوڵەتی، کە ئەمەش وایکرد کە شارەزای و تەکنەلۆژیا بە ئاسانی بگوازرێتەوە و بقۆزرێتەوە، لەلایەن ئەو وڵاتانەی کە تیایدا کاریان دەکرد بەتایبەتی چین و ڕوسیا .

٣ .زیادبوونی چینی ناوەڕاست هەروەکو لە خاڵی ١ دا ئاماژەم پێدا، زیادبوونی کڕیاری بەدوای خۆیدا هێناوە. ئەمەش بۆتە هۆکارێک کە کۆمپانیاکان بەدەر لەوەی کە ئەم وڵاتانەیان لە ڕابردوودا وەکو سەرچاوەیەک بۆ هێزی کاری هەرزان بەکارهێناوە، لە ئێستادا دەتوانن وەکو بازاڕێکیش بۆ ساغکردنەوەی کەلوپەلەکانیان بەکاریانبهێنن. بۆ نموونە کۆمپانیای Apple تەنها لە ماوەی یەک ساڵدا نرخی 450 ملیار لە بۆرسەی ئەمریکادا شکاوە، بەبۆنەی ڕکابەری بەهێزی کۆمپانیای ناوخۆیی چینی لەناو بازاڕی چیندا.

٤ .شەراکەت یاخود بە تەواوەتی کڕینەوەی کۆمپانیای زەبەلاح لە لایەن وڵاتانی وەکو چین و ڕوسیا و هیندستان بۆ نموونە کۆمپانیای Volvo، IBM, Range Rover هتد..

٥ .گەشەسەندنی ڕۆژئاوا وای کردووە، کە پێویستیەکی زۆریان بە گازی سروشتی هەبێت، ئەمەش دەستەڵاتی ڕوسیا بەرامبەر بە ڕۆژئاوا بەهێزتر دەکات ،بە هۆی جوگرافیای ستراتیژی ئەم وڵاتەوە. ئەم هۆکارە سەرەکیانە وایانکردووە، کە دەرفەت بدرێت بۆ دروستبوونی زلهێزی نوێ لە جیهاندا، وەکو چین و ڕوسیا کە توانیویانە بارودۆخەکە بۆ بەرژەوەندی خۆیان بقۆزنەوە و بڕە پارەیەکی زۆر، تەکنەلۆژیایەکی بەهێز، توێژینەوەی پێشکەوتوو، دروستکردنی بازاڕێکی بەهێز، کە جیهان ڕوی تێدەکات بەدەستبهێنن. ئەم زلهێزە تازانە بەشێوەیەک گەشەیان کردووە، کە تەنانەت گەمارۆی ئابوریش کاریگەرییەکی ئەوتۆی نابێت لەسەریان. توانیویانە سوپای بەهێز و مۆدێرن هاوشێوەی ڕۆژئاوا دروستبکەن، بە ملیارەها دۆلاریان تەرخان کردووە، بۆ کڕینی دەسەڵات لە چەندەها ناوچەی ئەفریقا و ئاسیادا و لەڕێگای بەکارهێنانی سوپاوە بەتایبەتی ڕوسیا، کە لە ئێستادا شانبەشانی وڵاتانی ڕۆژئاوا ڕۆڵێکی سەرەکی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا دەبینێت. دروستبوونی ئەم زلهێزە نوێیانە لە جیهاندا بۆتە هۆکارێکی سەرەکی، کە وای کردووە ڕۆژئاوا بە سیاسەتی خۆیدا بچێتەوە، دەرەنجامی ئەوەش چەندەها سەرۆکی ناسیۆنالیستی دروست بووە، بەرچاوترینیشیان)دۆناڵد ترامپ(ە، کە دەیەوێت سنورەکانی خۆی بەهێز بکات و لە ڕێگای سنوردارکردنی گڵۆبالیزم سەرفیاتەکانی وڵاتەکەی کەمبکاتەوە، بۆ نموونە هەڵوەشاندنەوەی چەندەها ڕێکەوتننامە، لەگەڵ وڵاتانی زلهێزدا بە مەبەستی زیادکردنی داهاتی وڵاتەکەی، لە هەمان کاتدا ڕێگریکردن لە بەکارهێنانی زانیاری و پێشکەوتنی وڵاتەکەی لەلایەن زلهێزە نوێکانەوە. ستراتیجیەکی تر، کە ترامپ بەکاریدەهێنێت پاشەکشەپێکردنی هێزەکانێتی لەو ناوچانەی کە گرنگیەکی ئەوتۆی نیە، بۆ سیاسەتی داهاتووی ڕۆژئاوا، بەڵام لە هەمان کاتدا قورساییەکی زۆر دەخاتە سەر باری ئابوری و مرۆییان، هەر وەکو ترامپ خۆی چەند جارێک بەم دواییانە دووپاتی کردۆتەوە، کە ئەمان پولیسی جیهان نین...!

ئەم گۆڕانکاریانەش لە سیاسەتی ڕۆژهەڵات و ڕۆژئاوادا، کاریگەری لەسەر دارشتنەوەی نەخشەی نوێی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست دروست کردووە، ئەمەش دەبێتە بابەتی بەشی دووەم لەم زنجیرە نوسینەدا.

هەرجارەی هونەرمەندێکی پێشمەرگە

زاهیر صدیق

هونەرمەند و پەیکەساز و پێشمەرگەی دێرین، زاهیر صدیق ساڵی 1965 لە سلیمانی لەدایک بووە. دەرچووی ساڵی 1986ی پەیمانگای هونەرە جوانەکان بەشی پەیکەرسازی یە و بۆ یەکەمجار هونەری پەیکەرسازی لە شارەوە، گواستەوە بۆ باوەشی شاخ و پێشمەرگایەتی پەیکەری سەرەتا، کە بووە سیمبولی هەموو پێشمەرگە لە دۆڵی جافایەتی و لە گوندی چۆخماخ ساڵی ١٩٨٨ ئەنفال کرا. لەدوای ڕاپەرین لە زوربەی شارو شارۆچکەکانی کوردستان چەندین پەیکەری دروست کردووە، لەوانە پەیکەرەکانی هەنگاو لە ڕەواندوز، پەیکەری یەکگرتن، دایک، پەیکەرەکانی ناو باخی گشتی، پەیکەری دیواربەندی قادرکابان، پانۆڕامای شەڕی دەربەند بازیان، پەیکەری ئازادی بۆ ژنان لە سلێمانی، پەیکەری منداڵانی بێ ناونیشان لەسەیدسادق، پەیکەری برۆنزی عومەری خاوەر، پەیکەری نزا، پەیکەری عادیلە خانم لە هەڵەبجەی شەهید، پەیکەری ئیبن مستەوفی لە هەولێر، پەیکەری بوکی دەریا لە دەربەندی خان و چەندان کاری دیکەی ئەنجامداوە. ماوەی دەساڵ لە کۆلیژی هونەر لە زانکۆی سلێمانی مامۆستای وانە بێژ بووە. بەهاوکاری چەند هونەرمەندیک ساڵانی ١٩٩٥ بۆ ١٩٩٦ گەلەریی زاموا لە سلیمانی و گەلەری ئەربیللای لە هەولێر دامەزراندوە. لە ساڵی ١٩٩٧ بەشداری کاری ڕرگەیاندنی کردووە و چەندین بەرنامەی دیکۆمنتەری و مێژوویی لە هەردوکەناڵی خاک و کوردسات ئامادەکردووە، بۆ زیاتر ناسینی ئەم هونەرمەندە بڕوانە ئەم لینکە.

https://www.facebook.com/zahir.paykar/

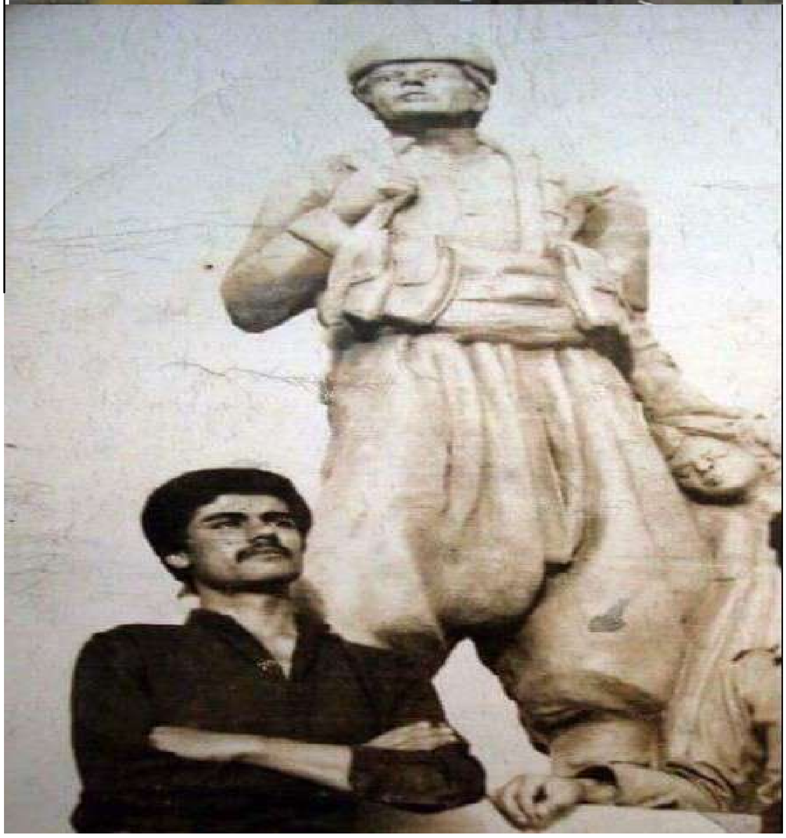

یادنامە

بڵاوکراوەیەکی کوردیی ناوبەناوە، یادەوەری و یاداشتی جەنگاوەر و کەسایەتییە کوردستانییەکان دەگێڕێتەوە، بەشێوەی ئەلکترۆنی لە هۆڵەندا بڵاودەبێتەوە.

YADNAMA

سەرپەشتیار: سەرکەوت محەمەد فەتاح (جیهاز)

E–mail : sarkawt_47@hotmail.com

سکرتێری نوسین: سەپان حەسەن

HOLLAND –Amsterdam

Mob& Viber& WhatsApp: +31615852703